

19.04.2019

Другі Філософські читання пам'яті Мирослава Поповича

12 квітня 2019 р. в Інституті філософії імені Г. С. Сковороди НАН України відбулися Другі Філософські читання пам'яті академіка Мирослава Поповича. У читаннях взяли участь представники більшості провідних філософських інституцій України – НАН України, НАПН України, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Київського міжнародного інституту соціології, МАУП, КПІ, Черкаського державного технологічного університету, Національного транспортного університету. Цьогорічні читання були присвячені одній з провідних тем у творчості М. В. Поповича – філософії свободи ([Національна академія наук України](#)).

Пленарне засідання почалося з вітального слова академіка НАН України В. Смоля, яке зачитав директор Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України член-кореспондент НАН України А. Єрмоленко. На початку читань були презентовані видання: книга М. Поповича «Філософія свободи» та збірник статей «Філософські діалоги 2018. Бути людиною (пам'яті Мирослава Поповича)», підготовлені за результатами Перших читань.

Першим з доповіддю виступив директор Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України член-кореспондент НАН України А. Єрмоленко, який акцентував увагу на цінностях свободи та відповідальності у філософії М. Поповича. Програмна доповідь охопила множину вимірів творчості та історії життя М. Поповича. Професор кафедри Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, академік Національної академії мистецтв України В. Скуратівський у своїй видовищній доповіді звернувся до окремих епізодів життя М. Поповича, яскраво проілюструвавши його чутливість до теми свободи і відповідальності людини у радянський період та за доби Незалежності. Історичного контексту біографії видатного філософа торкнувся і голова правління товариства «Знання» член-кореспондент НАПНУ, В. Кушерець, який змалював історію України ХХ століття як Голгофу українського народу.

Старший науковий співробітник відділу історії філософії України Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України доктор філософських наук С. Йосипенко у своїй доповіді про свободу та тоталітаризм звернувся до інтелектуальної біографії М. Поповича. Тема свободи надалі була продовжена у доповіді провідного наукового співробітника Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України доктора філософських наук С. Пролеєва, який поставив проблему свободи у протистоянні між публічністю та демагогією, практиками, які дуже часто плутають. Завідувач відділу логіки та методології науки Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України доктор філософських наук Т. Гардашук актуалізувала тему академічних свобод, долучившись до сучасних дискусій про реформу освіти та науки. Нарешті, пленарне засідання завершилось виступом провідного наукового співробітника відділу філософської

антропології Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України доктора філософських наук В. Загороднюка, який розкрив контрверзу лібералізм – соціал-демократія в творчості М. Поповича.

Друга частина читань відзначилась низкою цікавих доповідей. Професор кафедри теоретичної і практичної філософії Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктор філософських наук М. Бойченко розповів про становлення феномену інтелектуалів у незалежній Україні, яскравим зразком та прикладом якого була і є постать М. Поповича. Професор кафедри теоретичної і практичної філософії Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктор філософських наук В. Кебуладзе у яскравій доповіді звернувся до відношення свободи, безпеки та солідарності, поставивши низку сучасних актуальних питань. Ю. Іщенко розповів про особливості дискурсу філософії історії.

Дуже цікаву доповідь виголосила старший науковий співробітник відділу логіки і методології науки Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України кандидат філософських наук Н. Вяткіна, розповівши про неопублікований твір М. Поповича про Туран, історію та культуру тюркських народів.

Незважаючи на довгу та плідну працю, багато питань залишились невисвітленими, що вкотре підкреслює багатогранність особи Мирослава Володимировича та надзвичайну широту його поглядів. Підсумовуючи, можна стверджувати, що читання пам'яті М. Поповича уже стали доброю традицією, яка неодмінно буде продовжена у майбутньому.